

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2021 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1K-227
(Lietuvos Respublikos finansų ministro
2024 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. 1K-36
redakcija)

(Plėtos programos pažangos priemonės pagrindimo aprašo forma)

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS PAGRINDIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Plėtos programos pažangos priemonės kodas ir pavadinimas	<i>(Nurodomas plėtos programos (toliau – PP) pažangos priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas taip, kaip nurodyta PP.)</i>
Nacionalinio pažangos plano uždavinys	<i>(Nurodomas Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) uždavinys, prie kurio įgyvendinimo prisidedama priemone. Gali būti nurodomas tik vienas NPP uždavinys.)</i>
Plėtos programa	<i>(Nurodomas PP, prie kurios įgyvendinimo prisidedama priemone, pavadinimas. Nurodoma tik viena PP.)</i>
Atsakinga institucija (koordinuojančioji institucija)	<i>(Nurodoma už PP atsakinga ministerija (taip pat nurodoma koordinuojančioji institucija, jei yra koordinatorius).)</i>

Paaaiškinimai:

- 1. Priemonės kodas nurodomas vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Strateginio valdymo metodika), 13 priede nustatyta tvarka.*
- 2. Kartu su plėtos programos pažangos priemonės pagrindimo aprašu parengiama stebėsenos rodiklio aprašo kortelė, kurios forma pateikta šiuo finansų ministro įsakymu tvirtinamose Strateginio valdymo sistemoje naudojamų pažangos ir tęstinės veiklos stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo gairėse.*
- 3. Plėtos programos pažangos priemonės pagrindimo aprašo forma pildoma iki plėtos programos pažangos priemonės aprašo derinimo su suinteresuotomis institucijomis, socialiniais partneriais ar programų portfelio valdytoju (net ir tais atvejais, kai alternatyvų palyginimų skaičiuoklėje (toliau – skaičiuoklė) numatyti skaičiavimai atliekami vėliau).*

II SKYRIUS SIEKIAMAS POKYTIS

ĮGYVENDINUS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĘ LAUKIAMAS POKYTIS
<i>Įvardijamos visos PP nurodytos problemos ir priežastys, kurios sprendžiamos priemone. Nurodomas priemone siekiamas kiekybinis ir (ar) kokybinis pokytis (tikslinei grupei, paslaugos prieinamumui, jos kiekiui, kokybei ir (arba) teikimo efektyvumui. Jeigu priemonė reikalinga problemos pasekmėms šalinti, nurodomas laukiamas priemonės poveikis problemos pasekmėms (ir pagrindžiama, kodėl nėra galimybių šalinti sprendžiamos problemos priežasčių). Jeigu panaši priemonė ar priemonių rinkinys arba panaši veikla buvo įgyvendinti anksčiau, pateikiama informacija, kas lėmė, kad problema liko neišspręsta. Pagrindžiama, kad priemonės veiklos nekonkuruoja tarpusavyje, su kitų nacionalinių PP ar regionų plėtos planų priemonių veiklomis, joms neprieštaruoja arba nekuria atvirkštinio efekto.</i>

Paaiškinimas. Šio skyriaus rengimo metodiniai paaiškinimai pateikiami Pažangos priemonių rengimo rekomendacijų, patvirtintų viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2021 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 2021/8-156 „Dėl plėtros programos pažangos priemonės formavimo ir pagrindimo rekomendacijų tvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), kurios skelbiamos interneto svetainėje cpva.lt, II dalyje „Siekiamas pokytis“.

III SKYRIUS ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

PIRMASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ALTERNATYVOS
Nurodomos alternatyvos, kurios bus lyginamos. Kiekviena alternatyva aprašoma pagal šiuos požymius: - alternatyvos numeris ir pavadinimas; - veiklų aprašymai; - tikslinės grupės (į ką nukreiptos priemonės veiklos); - projektų vykdytojai. Kai numatoma įgyvendinti projektus, atrenkamus planavimo būdu, pagrindžiamas tokio projekto vykdytojo pasirinkimas ir atitiktis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatomis. Kai numatoma įgyvendinti jungtinį projektą, pagrindžiamas tokio įgyvendinimo būdo poreikis ir koks projektinio lygmens sprendinys ir prielaidos yra naudingiausi ir efektyviausi tikslui pasiekti. Jei rengiant priemonę dėl objektyvių priežasčių to neįmanoma įvertinti bei įsitikinti, kad jungtinio projekto projektų įgyvendinimas bus efektyvus ir (ar) sukurs didžiausią naudą, rengiamas jungtinio projekto investicijų projektas pagal Strateginio valdymo metodikos 140.5 papunkčio reikalavimus; - pateikiamas galimybių visą priemonę ar jos atskiras veiklas įgyvendinti viešojo ir privataus sektorių partnerystės (toliau – VPSP) būdu vertinimas, nurodant veikloms vykdyti skiriamų lėšų srautus, ypač kai trūksta lėšų nustatytiems rodikliams pasiekti; - siekiami rezultatai; - finansavimo apimtis (priemonės įgyvendinimo laikotarpis, planuojamos išlaidų kategorijos (nurodomos, kai jos nedetalizuotos skaičiuoklėje)); - finansavimo forma. Atliekant alternatyvų analizę, turi būti palygintas pagrįstas alternatyvų skaičius. Jei atliekama tik vienos alternatyvos analizė, nurodoma, kuriomis Strateginio valdymo metodikos nuostatomis remiamasi, ir pateikiamas tokio pasirinkimo pagrindimas. Kai taikomi Strateginio valdymo metodikos 89.6 ir (ar) 89.7 papunkčiai, nurodoma, kuriomis Strateginio valdymo metodikos nuostatomis remiamasi, ir pateikiamas tokio pasirinkimo pagrindimas. Kai priemonei įgyvendinti numatoma tik analitinė veikla, paaiškinama, kodėl ta veikla būtina (ji turi būti tiesiogiai susijusi su priemone) ir kaip apskaičiuota jai vykdyti reikalinga suma. Paaiškinami (kai aktualu) erdviniai apribojimai (įskaitant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“, nuostatas), lemiantys priemonės alternatyvų formavimą.

Paaiškinimai:

1. Šio skyriaus rengimo metodiniai paaiškinimai pateikiami Rekomendacijų III–XI dalyse.
2. Priemonės alternatyvos nurodomos pasirenkant galimas skirtingas veiklas ar poveikles (reguliacines, investicines, komunikacines, analitines, mišrias) ir jų derinius bei kitus esminius intervencijos sprendimus (tikslinės grupės segmentas, projektų vykdytojai, kt.).
3. Priemonės veiklų tipai:
 - reguliacinės veiklos (nustatomi, pakeičiami ar panaikinami įpareigojimai, įvedami ir pakeičiami mokesčiai, nustatomos arba pakeičiamos paskatos ir panašiai);
 - investicinės veiklos (infrastruktūros vystymas, paslaugų teikimas ir investicijos į žinias bei žmogiškuosius išteklius);
 - komunikacinės veiklos (veiklos, kuriomis siekiama tikslingą grupę supažindinti su naujomis idėjomis, siekiant elgsenos ir nuostatų pokyčio. Komunikacinės veiklos gali būti savarankiškos arba palengvinančios (pastiprinančios) kitų veiklų vykdymą);
 - analitinės veiklos (informacijos apie konkrečių veiklos ar atsakomybės sritį ir su ja susijusius reiškinius rinkimas, apdorojimas, gretinimas su kita turima informacija, kokybiškai naujų duomenų, kurie yra šių informacijos apdorojimo procesų rezultatas ir kurie skirti sprendimams priimti, gavimas).
4. Priemonės alternatyvos turi būti skirtos tai pačiai problemai spręsti. Nieko nedarymas nelaikomas alternatyva. Alternatyvos turėtų skirtis bent viena veikla arba kitais esminiais intervencijos sprendiniais (pvz., skirtingi projektų vykdytojai, finansavimo forma, tikslinė grupė, finansavimo apimtys). Jeigu formuluojant alternatyvas pasirenkama spręsti skirtingas PP nurodytas priežastis, paaiškinami šie skirtumai.
5. Nurodant alternatyvas turi būti atsižvelgiama į tai, kad teisės aktų nuostatos gali būti keičiamos ir jų keitimas gali būti viena iš alternatyvos veiklų. Nurodant alternatyvas aprašoma, ar bus tiesiogiai prisidedama prie NPP

horizontaliųjų principų įgyvendinimo ir kaip tai bus daroma (siekiant projekto tikslo, per tikslinę grupę, projekto vykdytojus, įgyvendinant projekto veiklas, siekiant rodiklių reikšmių, rezultatų ir pan.).

6. Jeigu nurodant priemonės alternatyvas pirmiausia būtina vykdyti analitinę veiklą, plėtros programos pažangos priemonės aprašas gali būti tvirtinamas nurodant tik šią veiklą. Kartu su analitine veikla gali būti planuojamos ir kitos veiklos, kurių alternatyvų vertinimas neatliekamas.

7. Alternatyvų suformavimo metodiniai paaiškinimai pateikti Rekomendacijų VI dalyje „Priemonės alternatyvų suformavimas ir jų palyginimas“.

ANTRASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS GERIAUSIOS ALTERNATYVOS PASIRINKIMAS
<i>Jei buvo lyginamos alternatyvos, pateikiama išvada, kuri alternatyva pasirenkama ir kodėl. Nepriklausomai nuo to, ar vertinamos veiklų vykdymo alternatyvos, visais atvejais pateikiama pasirinktų veiklų sąsaja su PP nurodytomis priežastimis.</i> <i>Jei buvo skaičiuojama vieno veiklų rinkinio ekonominė nauda, pateikiama išvada apie pasirinkto veiklų rinkinio ekonominę naudą.</i> <i>Jei buvo vertinamas tik vienas veiklų rinkinys, taikant sąnaudų veiksmingumo analizę (toliau – SVA), pateikiama išvada, atsižvelgiant į SVA rodiklį.</i> <i>Visais atvejais, naudojant skaičiuoklę (nurodant joje veiklos ir jos atnaujinimo išlaidų bei pajamų prielaidas) ar, suderinus su programų portfelio valdytoju, kitą analizės priemonę, pateikiamas ilgalaikio poveikio tęstinės veiklos išlaidoms įvertinimas.</i>

Paiškinimai:

1. Priemonės alternatyvų palyginimas atliekamas taikant sąnaudų ir naudos analizę (toliau – SNA) arba SVA ar kitus su programų portfelio valdytoju suderintus metodus, kaip nustatyta Strateginio valdymo metodikos 89.5 papunktyje. Kai priemonės alternatyvoms palyginti pasirenkama SVA ar kiti metodai, pagrindžiamas metodo pasirinkimas. Priemonės rengėjas SNA gali pasirinkti visais atvejais, tačiau SVA gali būti taikoma, kai tenkinami Rekomendacijų VI dalyje „Priemonės alternatyvų suformavimas ir jų palyginimas“ skyriuje „Alternatyvų palyginimas ir geriausios alternatyvos išrinkimas“ nurodyti kriterijai.

2. Priemonės alternatyvų palyginimas atliekamas naudojant skaičiuoklę (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje adresu: <https://www.cpva.lt/pletros-programu-portfelio-metodines-pagalbos-centras/dokumentai/dokumentai/796/act887?sqid=829b3670a8452304456736b16855dcdda444bdcb>).

Pastaba. Pasviruoju šriftu ir pilka spalva pažymėtas tekstas pildant formą ištrinamas.